

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2020- yil yanvar-iyul oylari uchun dastlabki ma`lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o`z ta`sirini o`tkazadi.

2020- yil yanvar- iyul oylari yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 291,9 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2019-yilning mos davriga nisbatan 321,9 mln. AQSh dollariga yoki 9,3 % ga kamaydi.

TASHQI SAVDO
AYLANMASI
VA BALANSI
(yanvar-iyul,
mln. AQSh
dollari)

Ma`lumot uchun: O`zbekiston Respublikasi tovarlar tashqi savdosi statistika ko`rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keying o`rinlarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o`rinlarda – XSST) ishlatiladi. Bu o`z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo`yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o`rtasida o`tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

TSA da eksport hajmi 81,0 mln. AQSh dollariga (11,7 % ga ko`paydi) va import hajmi 210,9 mln. AQSh dollariga (15,4 % ga

SIRDARYO
VILOYATI
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
ENG YUQORI
ULUSHGA EGA
BO`LGAN
DAVLATLAR
(2020- yil
yanvar-iyul,
mln. AQSh
dollari, ulushi,
% da)

kamaydi) yetdi. Hisobot davrida – 130,0 mln. AQSh dollari qiymatida passiv tashqi savdo balansi qayd etildi.

Top-10 davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Rossiya Federatsiyasi	72,0	15,9	56,1	24,7
Qozog`iston	59,7	11,6	48,1	20,5
Xitoy Xalq Respublikasi	47,5	11,5	36,0	16,3
Afg`oniston	26,7	26,7	0,0	9,1
Germaniya	15,5	0,05	15,4	5,3
Turmaniston	12,5	0,4	12,1	4,3
Turkiya	8,7	0,9	7,8	3,0
Avstriya	8,6	0,0	8,6	2,9
Bangladesh	5,8	5,8	0,0	2,0
Ukraina	5,2	1,5	3,7	1,8

So`nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo`llab-quvvatlash, import o`rnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o`zgarishga erishildi.

Sirdaryo, jahonning 45 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Rossiya Federatsiyasida (24,7 %), Qozog`iston (20,5 %), Xitoy Xalq Respublikasi (16,3 %), Avg`oniston (9,1%), Germaniya (5,3%), Turkmaniston (4,3%), Turkiya (3,0 %), Avstriya (2,9 %), Bangladesh (2,0 %) va Ukraina (1,8 %) qayd etilgan.

Shuningdek, qo`shni davlatlar bilan o`zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko`rish mumkin.

Xususan, qo`shni davlatlar Turkmaniston va Qozog`iston bilan TSA da so`nggi yillarda katta o`zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so`nggi uch yilda TSA Qozog`iston, Afg`oniston, Qirg`iz Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmoqda.

Boshqa davlatlar (qo`shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Rossiya, Xitoy, Germaniya va Turkiya davlatlari hissasiga to`g`ri kelgan.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo`yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan oltita davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Rossiya Federatsiyasi (72,0 mln. AQSh dollari), Qozog`iston (59,7 mln. AQSh dollari), Xitoy Xalq Respublikasi (47,5 mln. AQSh dollari), Afg`oniston (26,7 mln. AQSh dollari), Germaniya (15,5 mln. AQSh dollari) va Turkmaniston (12,5 mln. AQSh dollari) va shular jumlasidandir. Qolgan 14 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

SIRDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyul,
mln. AQSh
dollari)

Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Rossiya Federatsiyasi	26,2	58,1	72,0
Eksport	17,0	11,6	15,9
Import	9,2	46,5	56,1
Saldo	7,8	-34,9	-40,2
Qo'zog'iston	17,4	68,8	59,7
Eksport	13,1	20,9	11,6
Import	4,3	47,9	48,1
Saldo	8,8	-27,1	-36,5
Xitoy Xalq Respubkikasi	62,8	95,0	47,5
Eksport	25,0	17,0	11,5
Import	37,8	87,0	36,0
Saldo	-12,8	-61,4	-24,5
Afg'oniston	14,9	4,4	26,7
Eksport	14,8	4,4	26,7
Import	0,1	0,0	0,0
Saldo	14,7	4,4	26,7
Germaniya	2,3	5,7	15,5
Eksport	0,0	0,05	0,05
Import	2,3	5,65	15,45
Saldo	-2,3	-5,6	-15,4
Turkmaniston	0,05	8,0	12,5
Eksport	0,05	0,3	0,4
Import	0,0	7,7	12,1
Saldo	0,05	-7,7	-11,7
Turkiya	10,5	16,1	8,7
Eksport	4,3	2,6	0,9
Import	6,2	13,5	7,8
Saldo	-1,9	-10,9	-6,9

SIRDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyul,
mln. AQSh
dollari)

Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Avstriya	1,1	11,1	8,6
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	1,1	11,1	8,6
Saldo	-1,1	-11,1	-8,6
Bangladesh	-	0,9	5,8
Eksport	-	0,9	5,8
Import	-	0,0	0,0
Saldo	-	0,0	5,8
Ukraina	1,5	5,9	5,2
Eksport	1,4	1,8	1,5
Import	0,1	4,1	3,7
Saldo	1,3	-2,3	-2,2
Janubiy Koreya	6,4	8,0	5,2
Eksport	0,0	0,0	0,0
Import	6,4	8,0	5,2
Saldo	-6,4	-8,0	-5,2
Tojikiston	1,2	2,6	3,4
Eksport	1,1	1,4	2,9
Import	0,1	1,1	0,5
Saldo	1,0	0,3	2,4
Gonkon	0,1	2,2	2,7
Eksport	-	0,9	0,0
Import	0,1	1,3	2,7
Saldo	-0,1	-0,4	-2,7
Qirg'iz Respublikasi	1,3	1,6	2,3
Eksport	0,7	0,5	0,6
Import	0,6	1,1	1,7
Saldo	0,1	-0,6	-1,1

SIRDARYO
VILOYATINING
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
BILAN TASHQI
SAVDO
AYLANMASI
DINAMIKASI
(yanvar-iyul,
mln. AQSh
dollari)

Davlatlar	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Litvaya	0,3	5,5	1,1
Eksport	0,1	1,9	0,2
Import	0,2	3,6	0,9
Saldo	-0,1	1,7	-0,7
Pokiston	0,4	1,1	0,9
Eksport	0,2	1,1	0,9
Import	0,2	-	-
Saldo	0,0	1,1	0,9
Ekvador	-	-	0,9
Eksport	-	-	0,0
Import	-	-	0,9
Saldo	-	-	-0,9
Fransiya	0,1	1,6	0,8
Eksport	-	-	-
Import	0,1	1,6	0,8
Saldo	-0,1	-1,6	-0,8
Vengriya	0,4	0,6	0,8
Eksport	-	-	-
Import	0,4	0,6	0,8
Saldo	-0,4	-0,6	-0,8
Italiya	-	1,4	0,7
Eksport	-	-	-
Import	-	1,4	0,7
Saldo	-	-1,4	-0,7

Viloyatimizda tashqi savdoni qoʻllab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash boʻyicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2020-yil yanvar-iyul oylarida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 53,4 % ni tashkil etib, tashqi savdo aylanmasidagi 2019 - yilning mos davriga nisbatan ulushi 5,8 % ga oshgan.

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH MAMLAKATLARI VA BOSHQA XORIJIY DAVLATLARNING HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar-iyul, ming. AQSh dollari, ulushi, % da)

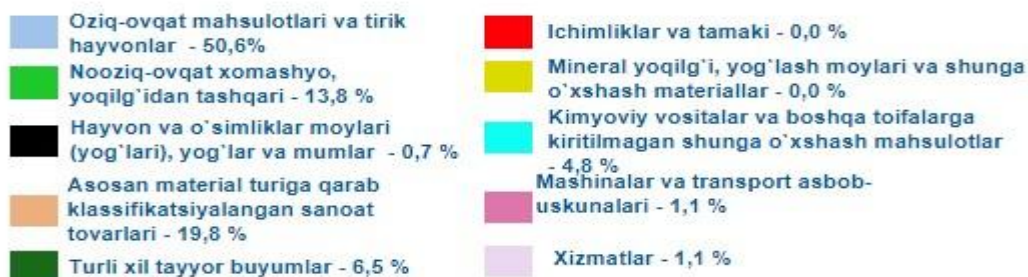
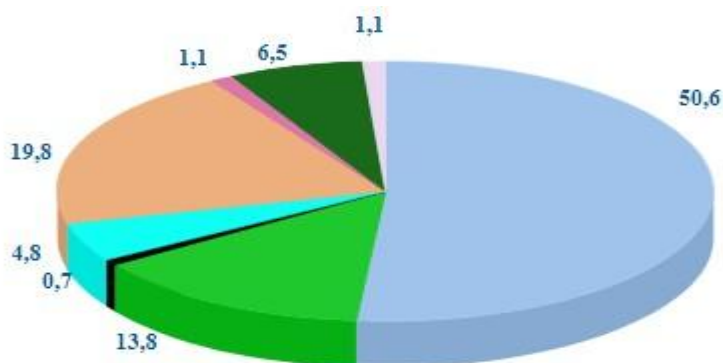
Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2020-yil yanvar-iyun oylarida 2019-yilning mos davriga nisbatan kamaydi (22,1 % ga) va jami TSA dagi ulushi 46,6 % ni tashkil etdi.

SIRDARYO VILOYATINING EKSPORTI (2020-yil yanvar - iyul)

Joriy yilning yanvar-iyul oylarida mamlakatning eksportyorlar soni 125 ortig'ini tashkil etib, ular tomonidan 81,0 mln. AQSh dollari qiymatidagi (2019-yilning mos davriga nisbatan 11,7 % ga ko'paydi) tovar va xizmatlar eksport qilinishi ta'minlandi.

Eksport tarkibida tovarlar ulushi 99,0 % ni tashkil etib, ular asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (19,8 %), mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar (8,0 %), nooziq-ovqat xomashyo yoqilg'idan tashqari va tirik (13,8%) oziq-ovqat vatirik hayvonlar (50,6 %) hissasiga to'g'ri kelmoqda.

XSST
BO`YICHA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul,
ulushi, % da)

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
EKSPORT
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul)**

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami eksport	81,0	33,3	47,6	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	41,0	12,3	28,7	50,6	36,7	60,3
Ichimliklar va tamaki	0,003	0,003	-	0,0	0,0	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	9,9	3,2	6,7	12,3	9,6	14,3
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	0,6	0,5	0,1	0,7	1,5	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	3,9	3,5	0,4	4,8	10,3	0,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	16,0	5,5	10,5	19,8	16,3	22,1
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	0,9	0,9	0,0	1,1	2,6	0,0
Turli xil tayyor buyumlar	6,5	6,2	0,3	8,1	19,4	0,6
Xizmatlar	0,8	0,5	0,3	0,9	1,0	0,6
Бошқалар	1,3	0,7	0,6	1,6	2,1	1,2

MDH mamlakatlari va boshqa mamlakatlarga eksportning yo`nalishi bo`yicha farqlanishlar mavjudligi kuzatilmoqda. Xususan, MDH mamlakatlariga eksportning asosiy qismi oziq-ovqat mahsuloti hissasiga to`g`ri kelmoqda, keyingi o`rinlarda eksport hajmi bo`yicha asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari, turli xil tayyor buyumlar hamda kimyoviy vositalar va boshqa shunga o`xshash mahsulotlarga to`g`ri kelmoqda.

XSST tarkibi	2019- yilning yanvar-iyuliga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	111,7	89,3	137,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	165,9	146,0	72,0
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	86,7	79,2	3,0m.
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	-	-	-
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	88,2	81,2	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	146,1	134,6	23,0m.
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	77,0	92,3	70,0
Mashinalar va transport asbob-uskunolari	74,2	72,6	5,0m.
Turli xil tayyor buyumlar	78,3	75,6	199,2
Boshqa tovarlar	79,2	87,0	70,9
Xizmatlar	67,4	60,7	82,7

MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTINING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-iyul)

2020- yil yanvar-iyul oylarida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko`rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida sezilarli o`zgarishlar qayd etilmadi, biroq shuni ta`kidlash joizki, 2019- yilning yanvar-iyuliga nisbatan, ichimliklar va mashina va transport asbob-uskunalari, kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar hamda xizmatlardan tashqari barcha tovar guruhlarida o`shish kuzatildi.

**EKSPORT TARKIBI
DINAMIKASI
ULUSHI
(yanvar-iyul,
% da)**

XSST tarkibi	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	21,1	34,2	50,6
Ichimliklar va tamaki	0,0	0,0	1,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	20,4	17,5	0,0
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,0	0,0	0,0
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	0,0	0,9	0,7
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	5,2	3,6	4,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	37,2	28,8	19,9
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	1,9	1,8	1,2
Turli xil tayyor buyumlar	11,8	11,5	8,1
Boshqa tovarlar	2,1	-	-

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul)**

XSST tarkibi	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Xizmatlar	0,3	1,7	1,1

XSST bo`limi nomi	Mln. AQSh dollari	2019- yilning mos davriga nisbatan, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Sabzavotlar va mevalar	14,6	69,0
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	25,1	9,0m.
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	0,9	116,5
Kofe, choy, kakao, ziravorlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	0,03	188,3
Sut mahsulotlari va parranda tuxumlari	0,2	-
Ichimliklar va tamaki		
Ichimliklar	0,002	-
Tamaki va tamaki mahsulotlari	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari		
To`qimachilik tolalari va ularning chiqindilari	10,1	89,1
Hayvonlar va o`simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	0,01	55,0
O`g`itlar uchun xom –ashyo va mineral xom ashyo (ko`mir neft va qimmatbaxo toshlardan tashqari)	0,1	160,7
Qog`oz massasi va makulatura	0,3	52,0
Moy olinadigan urug`lar va mevalar	0,03	45,2
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar		
Tabiiy yoki sun`iy gaz	-	-
Elektr toki	-	-
Neft va neft mahsulotlari va shunga o`xshash materiallar	-	-
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar		
O`simlik moylari va yog`lari (xom, tozalangan yoki fraksiyalangan)	0,6	88,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar		
Birlamchi shakldagi plastmassalar	0,3	24,0m.
Noorganik kimyo moddalari	-	-

**XSST BO`LIMI
BO`YICHA
AYRIM
MAHSULOTLAR
EKSPORTI
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul)**

O`g`itlar	-	-
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	0,5	200,0
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	3,1	133,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		
To`qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o`xshash mahsulotlar	9,0	85,6
Probka va daraxtdan tayyorlangan buyumlar (mebellardan tashqari)	0,1	-
Teri, boshqa joyda tasniflanmagan teridan tayyorlangan mahsulotlar, boshqa joyda tasniflanmagan	5,7	65,0
Metaldan tayyorlangan buyumlar	0,006	6,0m.
Ruda bo`lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	1,2	75,2
Mashinalar va transport asbob-uskunalar		
Avtomobililar (xavo padushkalaridagi transport vositalri ham)	0,01	-
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	0,03	90,0m.
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunalar	-	-
Sanoat uchun maxsus bo`lmagan mashinalar va ularning detallari	0,8	66,9
Aniq sohalar uchun maxsus mo`ljallangan mashinalar	0,1	109,4
Turli xil tayyor buyumlar		
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	6,2	73,9
Poyabzal	0,2	-
Har xil tayyor buyumlar	0,1	25,0m.
Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	-	-
Yo`l anjomlari, sumkalar va shunga o`xshash buyumlar	-	-
Boshqa tovarlar		
Maxsus operatsiyalar va turlariga ko`ra tasniflanmagan tovarlar	-	-
Xizmatlar		
Transport xizmatlari	0,5	60,7
Safarlar (turizm)	0,3	82,7
Telekommunikatsiya, axborot va kompyuter xizmatlari	-	-

MDH
VA BOSHQA
DAVLATLARGA
TOVAR
VA XIZMATLAR
EKSPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-iyul,
ming. AQSh
dollari,
ulushi, % da)

Qurilish xizmatlari	-	-
Boshqa biznes xizmatlari	-	-

So`nggi uch yilda MDH mamlakatlariga eksport hajmi oshdi va ularning jami eksportdagi ulushi 2019- yil yanvar-iyuldagi 52,1 % dan 2020- yil yanvar-iyulida 41,2 % ga yetdi. Mos ravishda boshqa mamlakatlarning jami eksportdagi ulushi 58,8 % ni tashkil etdi.

2020- yilning yanvar-iyul oylari yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo`yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Afg`oniston (32,9 %), Rossiya Federatsiyasi (19,6 %), Qozog`iston (11,6 %) , Bagladesh (7,2%), Tojikiston (3,7%), Ukraina (1,8%) va Xitoy Xalq Respublikasi (14,1 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 93,9 % ni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo`yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo`lgan Rossiya Federatsiyasi bir pog`onaga

VILOYAT
EKSPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-iyul,
% da)

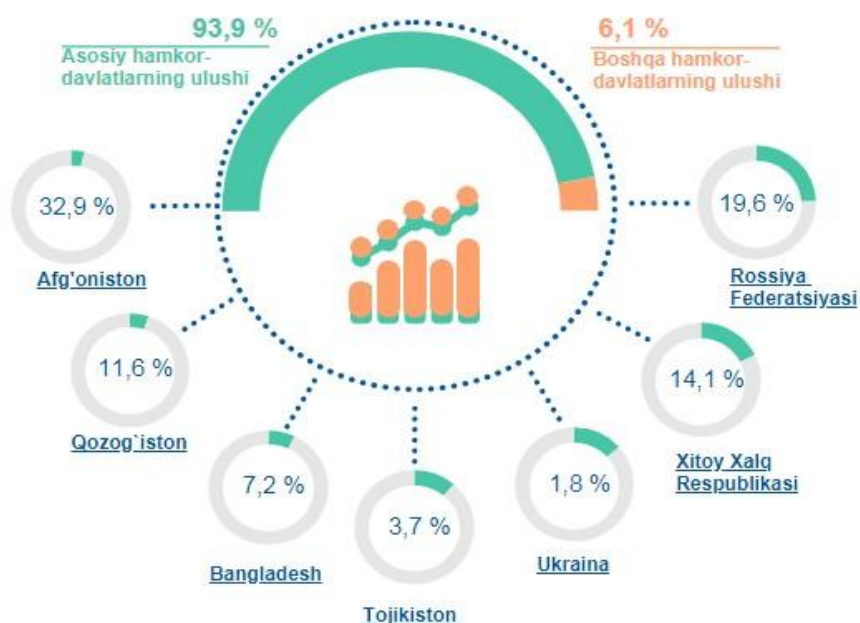
SIRDARYO
VILOYATINING
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLARGA
AMALGA
OSHIRGAN
EKSPORTI
HAJMI VA
O`SISH
SUR`ATLARI
(yanvar-iyul)

tushishi hisobiga, Afg`oniston eksportdagi ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Hamkor mamlakatlarning tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha geografiyasi 2019- yilning mos davriga nisbatan 61 davlatdan 52 davlatga kamaydi.

Eksportda asosiy hamkor davlatlarning ulushi

Yanvar-iyul oyi

Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil
Afg`oniston	0,03	26,7	2	89,0m.	4	1
Rossiya Federatsiyasi	46,5	15,9	273,5	34,2	2	2
Qozog`iston	47,9	11,6	215,8	24,2	5	3
Xitoy	78,0	11,5	312,0	14,7	9	4
Bangladesh	-	5,8			7	5
Tojikiston	1,1	3,0	100,0	2,7m.	6	6
Ukraina	4,0	1,5	285,7	37,5	3	7

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI**

Davlatlar	Mln.AQSH dollari		O'sish sur'ati, % da		O'ri	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil
Tuerkiya	13,5	0,9	321,4	6,7	21	8
Pokiston	0,04	0,9	20,0	2,2m.	17	9
Qirgiz Respublikasi	1,1	0,6	157,1	54,5	1	10
Turkmaniston	7,7	0,4	77,0m.	5,2	11	11
Singapur	0,2	0,3		150,0	43	12
Vetnam	0,1	0,3	16,7	3,0m.	16	13
Litvaya	3,6	0,2	36,0m.	5,6	34	14
Guruziya	1,3	0,2		15,4	45	15
Ozarbayjon	0,04	0,2	200,0	5,0m.	35	16
Nedirlandiya	1,2	0,1		8,3	52	17
Belarus Respublikasi	1,1	0,1	183,3	9,1	18	18
Irlandiya	-	0,1			21	19
Germaniya	5,7	0,05		0,9	50	20

**MEVA-
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARI
EKSPORTI
(2020 yil
yanvar-iyul,
ming. AQSh
dollari)**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 41,5 mln. dollar qiymatli 131,4 ming tonnadan ziyod meva-sabzavot eksport qilingan. Bunda 2019-yilning mos davriga nisbatan 25,5 mln. AQSh dollarida Ko'payishini kuzatilib, 163,1 % ga ko'paydi. Meva-sabzavot mahsulotlarining eksport tarkibiga qaralsa, 13,9 mln. AQSh dollariga teng 44,8 ming tonna sabzavot, shuningdek, 3,3 mln. AQSh dollari qiymatidagi 4,1 ming tonna meva va rezavorlar eksport qilindi.

Hukumat tomonidan qishloq xo'jaligi va bog'dorchilikni rivojlantirishga katta e'tibor qaratilayotgani bois eksport qilinayotgan meva va sabzavotlarning ulushi 4,1 % ni tashkil etdi.

**MEVA -
SABZAVOT
MAHSULOT-
LARINING
EKSPORT
GEOGRAFIYASI
(yanvar-iyul)**

Meva va
rezavorlar

3 340,8 t.
2 689,1 ming.
AQSh. dollari

Uzum

592,2 t.
444,7 ming.
AQSh. dollari

Yeryong'oq

189,0 t.
193,7 ming.
AQSh. dollari

Sabzavotlar

39 897,7 t.
10 235,8 ming.
AQSh. dollari

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Qozog'iston (41,0 %), Rossiya Federatsiyasi (25,9 %), Afg'oniston (8,6 %) va Tojikiston (6,9 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

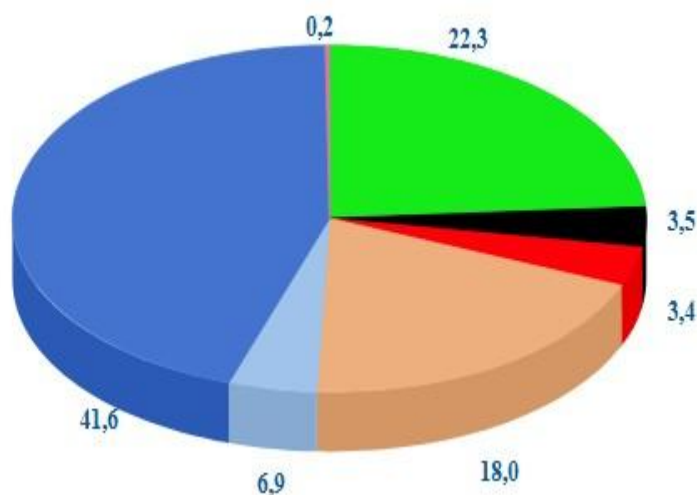
Davlatlar	2019- yil			2020- yil		
	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da	ming tonna	mln. AQSh dollari	ulushi*, % da
Qozog'iston	23,6	13,2	69,1	30,3	5,7	41,0
Rossiya Federatsiyasi	0,8	0,3	1,6	5,5	3,7	26,6
Afg'oniston	0,6	1,6	8,3	2,2	1,2	8,6
Tojikiston	0,03	0,03	0,2	1,6	0,9	6,4
Ukraina	3,0	1,3	6,8	2,1	0,8	5,7
Boshqa davlatlar	6,2	2,67	14,0	3,1	1,6	11,5

*-qiymat ifodasidan

SIRDARYO VILOYATINING IMPORTI (2020-yil yanvar-iyul)

2020- yil yanvar-iyul oylarida import hajmi 210,9 mln. AQSh dollarini va 2019- yilning mos davriga nisbatan 84,6 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashina va asbob uskunalariga (41,6 %), oziq-avqat mahsulotalri (22,5%), kimyo maxsulotlari va plastmassa (18,0 %) boshqalar (9,2 %) hisobiga to`g`ri keldi.

XSST BO`LIMI
BO`YICHA
IMPORT
TARKIBI
(2020-yil
yanvar-iyul,
ulushi, % da)

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2020- yilning yanvar-iyulida import qilingan tovarlar hajmi, o'tgan yilning mos davriga nisbatan 84,6 % tashkil etdi. 210,9 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

**MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORT TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul)**

XSST tarkibi	Mln. AQSh dollari			Umumiy hajmga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami import	210,9	122,6	88,3	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:						
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	46,9	43,2	3,7	22,5	35,2	4,2
Ichimliklar va tamaki	0,0	-	-	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	7,3	5,1	2,2	3,5	4,2	2,5
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	7,1	6,9	0,1	3,4	5,6	0,1
Hayvon va o'simliklar moylari (yog'lari), yog'lar va mumlar	0,4	0,4	0,03	0,2	0,3	0,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	37,9	24,7	13,3	18,0	20,1	15,1
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	14,4	8,5	5,9	6,8	6,9	6,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	87,8	31,8	56,0	41,6	25,9	63,4
Turli xil tayyor buyumlar	8,8	2,0	6,8	4,2	1,6	7,7
Boshqa tovarlar	-	-	-	-	-	-
Xizmatlar	0,3	-	0,3	0,1	-	0,3

MDH VA
BOSHQA
XORIJIY
DAVLATLARDAN
IMPORTNING
O`SISH
SUR`ATLARI
(2020- yil
yanvar-iyul)

Importning eng katta ulushi, jumladan, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (35,2 %), mashinalar va transport asbob-uskunalari (25,9 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar (20,1 %), nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari (4,2 %) MDH mamlakatlariga to`g`ri keladi, boshqa xorijiy mamlakatlarga esa eng katta ulush asosan mashina va transport asbob-uskunalari (63,4 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar (15,1 %), hissasiga to`g`ri keladi.

XSST tarkibi	2019- yil yanvar-iyuliga nisbatan, % da		
	Jami	MDH davlatlari	Boshqa davlatlar
Jami	84,6	111,8	63,2
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	178,2	2,0m.	70,5
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	77,9	58,4	3,2m.
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	41,4	40,6	7,0m.
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	92,5	168,3	16,3
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	69,3	109,2	41,3
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	91,8	127,1	65,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalari	81,8	98,5	74,6
Turli xil tayyor buyumlar	49,0	195,4	40,0
Boshqa tovarlar	-	-	-
Xizmatlar	157,3	-	157,3

**IMPORT TARKIBI
DINAMIKASI
(2020- yil
yanvar-iyul,
ulushi, % da)**

Joriy davrda import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, 2019- yilning mos davriga nisbatan oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar 178,2 % , xizmatlar 157,3 % , asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari importi esa 91,8 % ni tashkil qildi.

XSST tarkibi	2018- yil	2019- yil	2020- yil
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	9,0	10,6	22,2
Ichimliklar va tamaki	-	-	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari	3,1	3,8	3,5
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar	0,9	6,9	3,4
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar	0,6	0,2	0,2
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar	26,5	22,0	18,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	5,4	6,2	6,8
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	44,6	43,1	41,6
Turli xil tayyor buyumlar	9,7	7,2	4,2
Boshqa tovarlar	-	-	-
Xizmatlar	0,2	0,0	0,1

**XSTT BO`YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyul
2019- yil
yanvar-iyuliga
nisbatan)**

Mahsulot nomi	Mln. AQSh dollari	o`zgarish sura'tlari, % da
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar		
Donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar	41,3	2,0m.
Shakar, shakardan tayyorlangan mahsulotlar va asal	0,1	39,4
Hayvonlar uchun ozuqalar (maydalanmagan donlardan tashqari)	1,3	41,6
Sabzavotlar va mevalar	0,9	5,0m.
Har xil oziq-ovqat mahsulotlari va preparatlar	0,1	115,1
Ichimliklar va tamaki		
Tamaki va tamaki mahsulotlari	-	-
Ichimliklar	0,1	-
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg`idan tashqari		

2020-yil
yanvar-iyul

SIRDARYO VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI

**XSTT BO`YICHA
IMPORT
QILINGAN
AYRIM TURDAGI
MAHSULOTLAR
TARKIBI
(2020- yil
yanvar-iyunl
2019- yil
yanvar-iyuliga
nisbatan)**

Metall rudalari va metal parchalari	1,5	94,1
Probka va yog`och-taxtalar	2,6	184,9
Moy olinadigan urug`lar va mevalar	2,6	45,6
Qog`oz massasi va makullatura	0,1	2,0m.
Hayvonlar va o`simliklardan kelib chiqqan xomashyo materiallari	0,1	27,8
Mineral yoqilg`i, yog`lash moylari va shunga o`xshash materiallar		
Neft va neft mahsulotlari va shunga o`xshash materiallar	4,3	25,8
Ko`mir, koks va briketlar	2,8	4,0m.
Elektr toki	-	-
Hayvon va o`simliklar moylari (yog`lari), yog`lar va mumlar		
O`simlik moylari va yog`lari	0,4	103,0
Hayvon va o`simlik moylari va yog`lari	-	-
Hayvonlar moylari va yog`lari	-	-
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o`xshash mahsulotlar		
Tibbiyot va farmatsevtika mahsulotlari	0,9	4,8
Birlamchi shakldagi plastmassalar	23,1	160,8
Boshqa joyda tasniflanmagan kimyoviy materiallar va mahsulotlar	2,1	26,8
Efir moylari, rezinoidlar va attorlik moddalari	1,1	115,1
Organik kimyo moddalari	0,9	65,7
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		
Cho`yan va po`lat	2,9	48,6
Metalldan tayyorlangan buyumlar	3,7	171,7
To`qimachilik yigirilgan ipi, matolar, tayyor buyumlar va shunga o`xshash mahsulotlar	0,6	39,4
Probka va yog`ochdan tayyorlangan buyumlar	4,1	191,9
Ruda bo`lmagan qazilmalardan tayyorlangan mahsulotlar	1,8	62,9
Mashinalar va transport asbob-uskunolari		
Aniq sohalar uchun maxsus mo`ljallangan mashinalar	41,8	108,4
Avtomobillarning ehtiyot qismlari	-	-
Avtomobillar, asosan yo'lovchilarni tashish uchun mo'ljallangan avtoulovlar (10 va undan ortiq kishini tashishga mo'ljallangan transport vositalaridan tashqari)	-	-
Sanoat uchun maxsus bo`lmagan mashinalar va ularning detallari	11,1	73,4
Elektr aloqasi, ovozni yozish va eshittirish apparaturalari va uskunolari	1,1	5,0m.
Elektr mashinalari, apparatlar, asboblari va ularning ehtiyot qismlari	5,2	52,0
Turli xil tayyor buyumlar		

Maxsus, ilmiy va nazorat asboblari va apparatlari	2,4	85,9
Blokli binolar, suv o'tkazish, kanalizatsiya isitish va yoritish uskunalari uchun armatura va mahkamlash moslamalari	5,6	40,9
Har xil tayyor buyumlar	0,3	52,0
Mebel va uning qismlari, yotarjoy buyumlari, matraslar va mebel uchun tirgaklar, yostiqlar va shunga o'xshash mahsulotlar	0,1	49,4
Kiyim-kechaklar va ularning anjomlari	0,04	48,0
Boshqalar		
Maxsus operatsiyalar va turlarga ko'ra tasniflanmagan tovarlar	-	-

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar importi hajmlarining kamayishiga sabzavot va mevalar (5,0m. % ga ko'paydi), hayvonlar uchun ozuqalar (41,6 % ga kamaydi), donli ekinlar va ulardan tayyorlangan mahsulotlar (48,1 % ga) importining ko'payishi ta'sir qilgan.

Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar importi kamayishiga esa, birlamchi shakldagi plastmassalar importining ko'payganganligi (60,8%) hamda organik kimyo moddalari (65,7 %) kamayishiga bevosita ta'sir etgan.

MDH
VA BOSHQA
XORIJIY
DAVLAT-
LARDAN
TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTI
HAJMLARI
DINAMIKASI
(yanvar-iyul,
ming. AQSh
dollari,
ulush % da)

**TOVAR
VA XIZMATLAR
IMPORTIDAGI
YIGIRMATA
YIRIK HAMKOR
DAVLATLAR
(yanvar-iyul)**

Hisobot davri yakunlariga ko`ra, import bo`yicha hamkor davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasi umumiy import hajmida 26,6 % ulushi bilan Qozog`istonni (22,8 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o`rinni egalladi.

Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil
Rossiya Federatsiyasi	46,5	56,1	5,0m.	120,6	3	1
Qozog`iston	47,8	48,1	9,0m.	100,6	2	2
Xitoy Xalq Respublikasi	78,0	36,0	2,0m.	46,2	1	3
Germaniya	5,7	15,4	2,0m.	2,0m.	8	4
Turkmaniston	7,7	12,1		157,1	7	5
Avstriya	11,1	8,6	10,0m.	77,5	5	6
Turkiya	13,5	7,8	2,0m.	57,8	4	7
Koreya Respublikasi	8,0	5,2	125,0	65,0	6	8
Ukraina	4,1	3,7	41,0m.	90,2	9	9
Gonkong	-	2,7	-	-	18	10
Qirgi`z Respublikasi	1,0	1,6	2,0m.	160,0	17	11
Ekvador	-	0,8	-	-	19	12
Fransiya	1,6	0,8	16,0m.	50,0	11	13
Vengriya	0,6	0,8	150,0	133,3	17	14
Italiya	1,4	0,7	-	50,0	12	15

VILOYAT
IMPORTIDA
ASOSIY
HAMKOR
DAVLATLAR-
NING ULUSHI
(2020- yil
yanvar-iyul,
% da)

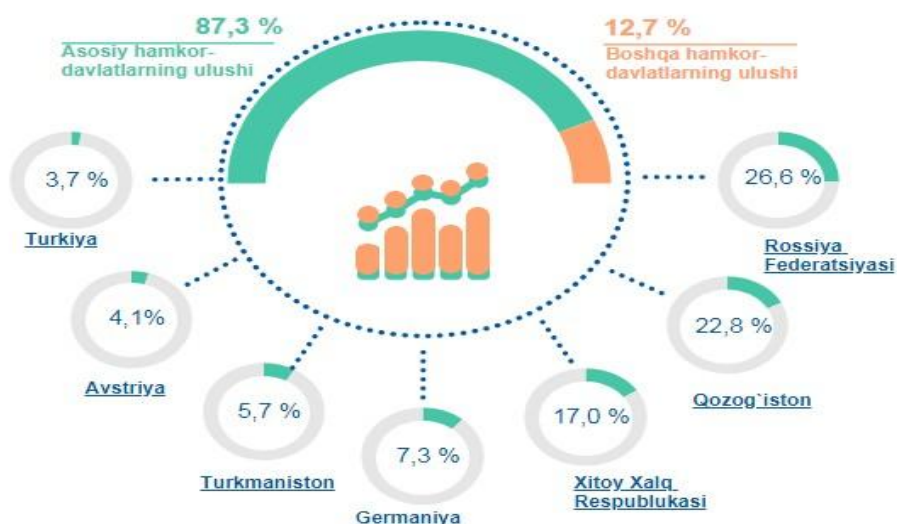
Davlatlar	Mln. AQSH dollari		O`shish sur`ati, % da		O`rni	
	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil	2019- yil	2020- yil
Eron	0,7	0,7	46,7	100,0	16	16
Litvaya	3,6	0,9	18,0m.	25,0	10	17
Belarusiya	1,0	0,5	10,0m.	50,0	15	18
Norvegiya	1,2	0,5	-	41,7	13	19
Tojikiston	1,1	0,5	3,0m.	45,0	14	20

2019- yil bilan taqqoslaganda import bo'yicha eng yuqori oltilikda o'zgarish kuzatilmadi.

2020- yil yanvar-iyun oylari yakuni bo'yicha Buxoro viloyati tomonidan 43 tadan ortiq davlat bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

Importda asosiy hamkor davlatlarning ulushi

(yanvar - iyul)

Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya Federatsiyasi, Xitoy Xalq Respublikasi, Turkmaniston, Turkiya, Germaniya, Qozog'iston va Avstriya) jami importning 87,3 % ini tashkil qiladi, bu 210,9 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

Sirdaryo viloyati
Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo`limi.
Tel.:67-225-19-70